

dislava III. (IV.), izjavi, da je jedino ona zakonita baštinica, odnosno njezin sin Karlo Martel, na koga prenese svoje pravo. Njoj se pridruži i papa, a nato bude Karlo Martel u Napulju po papinskom legatu okrunjen (1292) nekom onamošnjom krunom za ugarsko-hrvatskoga kralja. Ali Andrija, zakonito okrunjen u Stolnom Biogradu i imajući na svojoj strani najveći dio Ugarske, brzo se snašao u tom nezgodnom položaju. Prije svega obračuna s Albrehtom austrijskim kao najopasnijim protivnikom. On mu navijesti rat i pobijedi ga, našto se Albreht odreče svih svojih prava mirom u Hainburgu. Teže je bilo s napuljskim dvorom, jer mu se pridružila malo ne sva Hrvatska od Drave do Neretve, pače i isti Gisingovci, na čelu im Henrikov sin Ivan, ban slavonski. Stoga prijeđe Andrija oružanom rukom preko Drave, ali vraćajući se poslije uspješne vojne natrag bi od Ivana Gisingovca izdajnički uhvaćen i zatvoren. Plativši golemu svotu gotova novca dobavi se Andrija opet slobode (krajem 1292.). Sada se pridruže kralju Babonići i dovedu srećno u Ugarsku kraljevu majku Tomasinu Morosini, koju sin imenova hercegićom hrvatskom.

Bribirski knezovi. I napuljskomu dvoru i Andriji II. (III.) bilo je osobito stalo do Bribirskih knezova, naročito do bana Pavla. Da ga predobije za sebe, darova mu napuljski kralj Karlo II. u ime svoga sina Karla Martela čitavu Hrvatsku od Modruša (to jest od Gvozda) do Huma (to jest do Neretve) s nasljednim pravom i to tako, da su svi oni hrvatski plemići, koji su na tom zemljištu stanovali, postali tom darovnicom *v a z a l i* bana Pavla i njegovih baštinka (u augustu 1292.). Odmah slijedeće godine učini isto i kralj Andrija, darovavši Pavlu i njegovu rodu hrvatsko-dalmatinsku banovinu i bansko dostojanstvo s nasljednim pravom (1293). Ovim darovnicama postadoše knezovi Bribirski prvi velikaši u Hrvatskoj, a banska čast postade u njihovoj porodici nasljedna, prelazeći od oca na sina bez kraljevskoga utjecanja ili bar potvrde. U Slavoniji opet pokušашe Babonići, da se učine nasljednim banovima (Radoslav i Stjepan), a u Bosni Kotromanići (Prijezda i sin mu Stjepan Kotroman), bez sumnje potomci bana Borića.

Konac Andrijina vladanja. Iza kratkoga mira došlo je 1295. opet do krvavih domaćih borba, naročito je u Zagrebu poteklo mnogo krvi, gdje je Gradec bio uz Andriju, a Kaptol uz Karla Martela.¹

¹ Da je od toga vremena ime zagrebačkomu „Krvavom mostu“, to je bajka. Most se sve do novijih vremena zvao „pisani“, a po crvenoj boji, kojom je bio oličen, postade s vremenom tobože „krvavi“, a onda je fantazija brzo našla povod.